

Stefan Löfven: Almedalstal 2014

Talare

Stefan Löfven
Partiledare

Datum

29 juni 2014

Plats

Almedalen

1 Det var den mörkaste tiden på året. Men när vi möttes i Kärrtorp för att manifesteras mot rasismen, då kom solen fram. Och över hela landet samlades människor tillsammans med oss.

5 Och jag hörde att en tunnelbaneförare höll tal i högtalarsystemet. Han bad om ursäkt för trängseln. Men han ville bara tacka alla, för att dom var där, för honom och hans familj.

Vi har alla fått vår stund på jorden. Det är så vi ska använda den. Mot
10 förtrycket, för gemenskapen. Vi kom från samhällets alla delar, från höger och vänster. Olika, men enade i vår avsky mot rasismens idé. Enade i vår övertygelse om alla människors lika värde. Och vi är många!

Jag såg modet. Beslutsamheten. Vänner, sådana stunder är demokratis
15 vackraste ögonblick!

* * *

Igår ringde klockorna här i Visby. Precis som de gjorde i Jönköping på 1 maj. De
20 ringer för att varna för fara. De ringer för samling och motstånd.

Så låt klockorna ringa! Låt dem ringa i norr och söder, och varna, var än hatets
hantlangare visar sig. Låt dem ringa för friheten och demokratin! Låt dem ringa
tills vi tillsammans har gjort oss fria från fascismen!

25

* * *

Vänner, den ryska aggressionen mot Ukraina har förändrat vår
säkerhetspolitiska miljö. Extremistiska ISIS rycker fram i norra Syrien och Irak,
30 och vi ser fruktansvärda övergrepp mot kvinnor och barn, i Nigeria, Kongo och

i många andra länder.

35 Sverige ska stå upp för människovärdet och folkrätten, var än de kränks – och vi ska ta tydligt ansvar för vår egen säkerhet. Därför, måste Sveriges militära förmåga stärkas. Därför, måste vi öka Sveriges stöd för internationella samarbeten för fred och avspänning, runt Östersjön, i EU och i FN.

40 Det är inte en fråga om antingen eller. Utan både och. Sveriges röst ska höras i hela världen. Starkare och klarare än idag. För den gemensamma säkerheten, för den internationella solidariteten, och för människans okränkbara värde och rätt.

* * *

45 Och fred kan bara säkras, fascism kan bara bekämpas, genom att skapa hopp. Ett riktigt och gripbart hopp. Som tänds när du kan arbeta, och leva i trygghet och solidaritet med dina medmänniskor.

Och det är det hoppet jag vill tala om idag.

50

Få länder har så stor potential som vårt. Vi har en bildningstradition, perfekt för att skapa lysande kunskapsresultat, och sätta oss främst i den globala ekonomin. Vi har en jämlikhetstanke, idealiskt för att skapa ett så solidariskt samhälle, att det får andra länders ledare att häpna. Vi har så många innovativa människor, som vill vara med och arbeta för ett hållbart samhälle, och skapa de klimatlösningar som världen hungrar efter.

55

Vi har styrkan i varandra. Och jag längtar, jag längtar så innerligt, till den dag då vi kan börja förverkliga Sveriges potential, tillsammans.

60

* * *

I åtta år har vi haft en regering som lagt nästan all vaken tid, och nästan alla våra nya resurser, på att sänka skatten. De har privatiserat, placerat i Fas 3, och utförsäkrat våra vänner och familjemedlemmar.

65

Det är själva antitesen till den solidaritet som gjort Sverige starkt. Det är ett förbannat uppdelande i vi och dom, starka och svaga, syndabockar och särintressen. Och resultatet går att sammanfatta i sex ord: Arbetslösheten steg.

Skolresultaten sjönk. Valfärden brast.

Detta är minnesplaketten över alliansregeringen, 2006 till 2014.

75 Adjö.

* * *

80 Ska vi ta till vara Sveriges potential – då behöver vi se varandra som systrar och
bröder. Vi måste riva alla former av över- och underordning mellan människor.
Ditt kön, din etnicitet, funktionsförmåga eller sexuella läggning ska aldrig
bestämma ditt öde.

85 Vi ska forma samhället så som vi vill att en bra familj ska vara. Utan konservativa
normer, förakt och främlingskap. Men med kärlek, samarbete och respekt – så
att vi alla vågar ta steget ut, i det nya, det utmanande, det fria.

* * *

90 Och du lämnar aldrig din syster i fattigdom eller fas 3 – du hjälper henne
framåt. Du ger gärna din brors barn några extra böcker, så att dom blir visare,
ser längre och hoppas mer än du någonsin vågat göra.

95 Du ställer krav, men du hjälper också andra, precis som du vet att du kommer få
en hjälpande hand av dem. Tillsammans lyfter vi varandra.

Det är modern solidaritet. Det är folkhemmet i det tjugoförsta århundradet.
Det är samhället jag vill bygga tillsammans med er! Vänner, vi börjar den 14
september!

100

* * *

För att skapa detta samhälle går socialdemokratin till val på ett reformprogram
med tre stora projekt:

105

Vi ska öka antalet personer som arbetar, och antalet arbetade timmar i
ekonomin, så att vi når EU:s lägsta arbetslöshet till 2020.

Vi ska skapa en jämlik skola, som inom tio år tillhör de fem främsta i EU.

110 Vi ska minska inkomstklyftorna, och inom generation sluta de påverkbara
hälsoklyftorna.

Det kan verka modigt. Men den som vet vad vi har skapat tillsammans förut,
tvekar aldrig inför vad vi kan göra i framtiden.

115 * * *

Jag vill börja med jobben. Det finns ett ögonblick, i nästan varje vuxen
människas liv. Jag tror du har känt det själv. När du gjort något på jobbet, som
du inte bara var nöjd med – utan till och med stolt.

120

Det kan bekräftas i ett uppmuntrande ord. Ett bra resultat. En känsla av lycka
vid dagens slut. Det du känner då, är anledningen till att ett jobb är mer än en
lön, mer än ett viktigt bidrag till samhällsbygget, mer än prestige och position.
Det du känner är arbetets värde.

125

Vänner, det värdet ska varje människa få känna!

* * *

130 Det finns idag så otroligt många unga som inte vill något annat än att få visa vad
de går för på arbetsmarknaden.

Och är du redo att göra jobbet, ska vi, tillsammans, ge dig den individuella
inträdesbiljetten:

135 rätten till arbete, utbildning eller praktik inom 90 dagar. Vill du strida, ska vi
finnas vid din sida!

Du som är ung ska aldrig fastna i långtidsarbetslöshet. Du ska ges makten att
forma ditt framtida liv.

140

* * *

Den socialdemokratiska jobbstrategin bygger på tre pelare:

Framtidsinvesteringar, samarbete för att skapa jobb, och ett nytt kunskapslyft.

145

För det första: Framtidsinvesteringar.

150 Vi ska bygga bostäder. Så att varje människa kan flytta till jobb eller studier,
sticka nyckeln i låset, och öppna dörren till ett eget hem, en kärlek, en familj.

Vi ska stärka järnvägen. Så att stad och land knyts samman. Så vi kan känna att
vi inte är glesbygd och stadsbygd, utan ett land. För alla.

155 Och vi ska ta vårt klimatansvar. Inom tio år ska Sverige vara en av världens mest
framgångsrika exportörer av klimatsmart ny teknik.

160 Vi ska ta ledningen globalt, och visa världen att vill ni se hur det hållbara
samhället ska byggas – se till det smarta, solidariska landet i norr. Det finns inget
bättre sätt att investera för framtiden, än på de sätt som ger hopp om en hållbar
frihet till våra barn.

* * *

165 För det andra: Vi ska samarbeta för att skapa jobb.

170 Alla här har nog åkt med ett tåg som dragits av ett Rc-lok. Ni har bara inte tänkt
på det. Det är en enkel, bastant box – men under ytan finns teknik som kan
briljera. Som journalisten Jörgen Stävje skrev: ”Som det brukar gå när svenska
företag arbetar med något innovativt, så blev det en produkt i världsklass”

175 När jag jobbade på Hägglunds byggde vi sådana lok, i ständig konkurrens. Vår
enda chans att behålla uppdraget var att vara bäst på det. Så vi vred och vände på
allt. Rationaliserade, stretade och samarbetade. Plötsligt hade vi sparat en
tredjedel av produktionstiden.

Och vi fick fortsätta bygga denna elektrotekniska, boxformade diamant.

180 Här i ligger Sveriges styrka: I uppfinningsrikedomen. Det är därför vi vill öka
investeringarna i forskning och innovation. I samarbetet. Det är därför vi vill
satsa på samverkan mellan företagare, forskare och förtroendevalda. I modet.
Det är därför vi vill öka exportstödet, och satsa på nyföretagare och
småföretagare som siktar högt.

185 Svenska företag är inte särintressen i väntan på nästa skattesänkning. De kräver
samverkan, därför att de vet Sverige säkraste sanning: Vi kan aldrig bli billigast.

Men om vi samarbetar kan vi bli bäst.

190 * * *

Och för det tredje: Vi ska fylla vakanserna.

195 Det finns massa framgångsrika företag i Sverige, som inte vill något hellre än att anställa fler och ge sig ut på nya marknader. De har kunderna. De har affärerna. Men de saknar rätt utbildad personal. Och samtidigt går hundratusentals människor utan jobb. Det är ju helt bisarrt.

200 Här finns en enorm potential att förverkliga. Bara här finns nyckeln till uppemot 80 000 nya jobb redan idag. Sverige har inte råd att låta så många människor gå arbetslösa i onödan!

* * *

205 Vi ska skapa ett nytt Kunskapslyft. Med komvux, yrkesvux och yrkescollege. Investeringar i högskolor och universitet, och på sikt en kompetensförsäkring för alla, så att du ständigt kan utvecklas.

210 Den som tror att arbetslösheten är ett individuellt problem – den gör som moderaterna. Skär ned på utbildning, och se arbetslösheten skena.

215 Men vet du att utmaningarna är gemensamma – gör som oss. I investera i varandras kompetens. Du ska aldrig tvingas sänka ditt arbetes pris, men alltid kunna höja din kunskaps värde. Vänner, vi väljer den väg som skapar hopp och framtidstro!

* * *

220 Åh, det är härligt att tala om hopp! Fredrik Reinfeldt brukar ju ägna de här talen åt påhopp, det är också kul – men det är inte samma sak. Men nu skulle jag vilja tala allvar. Ska vi nå EU:s lägsta arbetslöshet, kan vi inte ha en arbetsmarknad skapad av män, för män. Som undervärderar kvinnors arbete, och sliter ut, bryter ned, och lämnar sjuka och skadade bakom sig.

225 Därför behöver Sverige en jämställdhetsreform för hela arbetslivet. Som gör

230 heltid till norm, även i kvinnodominerade yrken. Som avvecklar SMS-
anställningar, delade turer och staplandet av visstidsanställningar. Som stoppar
bortkvoteringen av kompetenta kvinnor i näringslivet, skapar ett jämställt uttag
av föräldraförsäkringen, och formar en världsledande arbetsmiljö.

Och vi ska avsluta den stöld av 3,6 miljoner kronor som dagens löneskillnader
innebär, och stoppa undervärderingen av kvinnors arbete!

235 * * *

Den amerikanska skribenten Marie Shear har sagt: ”Feminism är den radikala
uppfattningen att kvinnor är människor.”

240 Och att möta hat, hot, våld och förnedring, leva med en ständig rädsla, en
tvångsmässig blick över axeln – det ska ingen människa behöva göra. Att lära sig
att tveka inför sina egna åsikter, kritisera sin egen kropp – det ska ingen
människa behöva lära. Att du ser platser och poster förvägras dig, bara på grund
av andras normer – det ska ingen människa behöva känna.

245

Men det är detta vårt eget samhälle utsätter kvinnor för. Här finns en stor
uppgift för den feministiska regering vi ska bilda. Sverige ska vara en feministisk
förebild i världen. Människor ska behandlas som människor. Det är inte bara
vårt löfte. Det är vår plikt.

250

* * *

255 Vänner, jag läste häromdagen om en kvinna som beskrev hur hennes dotter
blivit en buffertflicka – ett tyst barn som sätts som buffert mellan barn som
bråkar i skolan. Buffertflicka! Har ni hört ett sådant fruktansvärt uttryck?

Jag vill skapa en skola som är en murbräcka mot klassamhället och
könsmaktsordningen, och en bergsäker garant för varje människas kunskap och
bildning.

260

Därför är vårt andra stora projekt att skapa en jämlik skola som tillhör de fem
främsta i EU. Skolan är hjärtat i det jämlika samhället – därför är skolan i hjärtat
av den socialdemokratiska ideologin.

* * *

270 Du som elev behöver få mer tid med din lärare, oavsett om du vill springa före eller om du halkat efter. Du ska få tidigt stöd, så att dina små problem aldrig hinner växa sig till stora.

275 Därför ska vi minska klasserna med upp till fem barn under de första åren i skolan, och anställa fler speciallärare och specialpedagoger. Därför ska vi investera så att skolor med de tuffaste förutsättningarna får störst stöd, och de bästa lärarna lockas dit. Och därför ska Läx-RUT ersättas med läxhjälp för alla. I vår skola ska stöd ges efter behov – inte betalningsförmåga.

* * *

280 Och vi ska sätta stopp för vinstjakten, och skapa ordning i det vilda västern som blivit den svenska skolan.

285 Inget barn ska få mindre lärartid, snuvas på skolbibliotek, sättas på vatten och bröd, bara för att en ägare ska göra vinst. Detta må tolereras av en borgerlig regering, men det kommer aldrig att accepteras av ett socialdemokratiskt styre.

* * *

290 Och det är mötet – mellan lärare och elev – som är lärandets kärna. Det är i det mötet varje barns kraft och kunskapsörst kan få spricka ut. Därför är det dags att lära av Finland, och skapa en nationell samling för att ge lärarna förutsättningar att utvecklas som lärare.

295 Vi ska stärka deras möjlighet till kompetensutveckling, att göra karriär och höja sin lön. Vi ska minska byråkratin, och öka friheten i undervisningen, så att lärarna kan se barnen bakom blanketterna. Läger vi våra barns framtid i lärarnas händer, ska de händerna vara starkaste Sverige kan skapa.

* * *

300

Och varje barns kunskapsresa ska börja tidigt. Ska skolresultaten vändas måste vi börja redan i förskolan. Men idag går över 23 000 av våra minsta barn i alldeles för stora barngrupper.

En mamma i Solna sa i lokaltidningen: ”Ibland frågar jag Axel om han har varit ute på dagen. Då kan han svara: Nej, det var inte min tur att gå ut.”

310 För ett barn blir det en otrygghet: Inte sedd under samlingen. Ensam vid gungan, igen. För en förälder blir det en oro. För förskolepersonalen: en frustration. För samhället – är det en skam!

Därför kan vi idag presentera en socialdemokratisk satsning för ett maxtak i förskolan. Barngrupperna för de minsta ska vara max 15 barn. Alla barn ska 315 kunna få den goda lek och pedagogiska start som en trygg förskola innebär. Inget barn ska försvinna i stora barngrupper.

Mindre grupper ger större hopp, för barnen, för föräldrarna, för förskolepersonalen - för Sverige!

320

* * *

Vänner, det blåser en välfärdsvind över Sverige. Det är naturligt. Som uttrycket går: ”Man saknar inte kon, förrän moderaterna har privatiserat henne.”

325

Vårt tredje projekt är att minska inkomstklyftorna, och inom en generation sluta de påverkbara hälsoklyftorna. Detta är ett mål världshälsoorganisationen, WHO, har uttalat. De vet att det är en utmaning. Men det är också en uppmaning vi måste ta oss an.

330

Idag kan det skilja upp till sju år i livslängd, bara mellan olika delar av samma stad. Därför behöver vi se till helheten – välfärden, jobben, utbildningen – så att alla människor får lika livschanser. Vänner, rätten till hälsa är för värdefull för att någonsin nekas någon.

335

* * *

Och såg ni Vårdförbundets uppmaning för en tid sen? Den var enkel, men skrämmande: ”Bli inte sjuk i sommar!”

340

Sverige har nu lägst antal vårdplatser per invånare i EU. I Stockholm berättar en barnmorska hur hon förlöst en kvinna på en handikapptolett. I Skåne har

345 föräldrar och barn kommit in till akuten, och mött kaos. Och över hela landet har människor som får besked om cancer fått vänta, utan att veta när de ska få börja behandling.

Detta ska du aldrig behöva acceptera. När du är som svagast, ska vårt samhälle vara som starkast.

350

* * *

355 Vi behöver ta all den kraft och all den kunskap som finns i svensk sjukvård, göra den till Sveriges stolthet – och omvärldens ideal. Vi ska tillföra resurser, så att sjukvården inte bara får fler händer, utan fler hjärtan och hjärnor, skickliga, stolta, starka sjuksköterskor, undersköterskor och läkare.

360 Som inte tvingas till bedömningar av patienternas lönsamhet, utan styrs av sin spetskompetens och etik. Alla cancerpatienter i alla landsting ska säkras vård så fort som möjligt, och aldrig senare än inom fyra veckor. Och vård ska aldrig ges efter plånbok, utan efter behov. Vem du än är, var du än är, ska ditt lika värde och rätt respekteras.

* * *

365

370 Vi ska lyfta folkhälsoarbetet, göra slut på privatiseringar och utförsäljningar, och sätta stopp för vinstjakten i välfärden som gör människor till marknadsvaror. Genom nationella kvalitetslagar, krav så att det aldrig kan tummas på kvalitet eller bemanning, och dessutom en fullständig insyn så att vi kan se att varje krona går dit de var menade.

Vinstjakt är inte värdigt vår välfärd. Därför är socialdemokratins enkla, starka budskap: Människovärde ska alltid gå före marknadsvärde.

375

* * *

Och du ska kunna möta ålderdomen trygg och fri. Enligt PRO är det över 200 000 pensionärer som har en pension under EU:s fattigdomsgräns. En majoritet av dem är kvinnor.

380

Därför ska pensionerna stärkas. Genom att fler unga arbetar, och inbetalningar

385 som idag går till ett dyrt PPM-system ska i framtiden gå till inkomstpensionen, så att bromsen inte slår till så ofta. Vi ska sluta den orättvisa skattekllyfta mellan pensionärer och löntagare som regeringen skapat.

Och vi ska skapa en äldreomsorg som ger dig makten att forma din egen vardag - där du får ha samma personal som ska vara med dig i dina mest sårbara stunder.

390 Vi vet aldrig hur länge hälsan varar. Vi vet aldrig hur livet blir. Men vi vet att vi kan finnas där för varandra. Med värme. Med en hand på din arm. Alltid.

* * *

395 Detta: Att nå EU:s lägsta arbetslöshet, att skapa en jämlik skola som tillhör de fem främsta i EU och att minska inkomstkllyftorna och inom en generation helt sluta hälsoklyftorna – är socialdemokratins tre stora projekt för de kommande åren.

400 Detta är vägen mot ett samhälle utan över- och underordning, där vi ser varandra som systrar och bröder, utan klasskllyftor, sexism och rasism.

Regeringspartierna har antagit nya handlingsprogram, med ett sjätte jobbskatteavdrag, sänkt bolagsskatt, slopad värnskatt, med mera, med mera.

405 Som tidningarna brukar skriva: Vi har hela listan! Sammanlagt blir det skattesänkningar på 70 till 100 miljarder. Det enda de bråkar om är när.

När börjar ni igen? 2015? 2016? 2018? När ska ni berätta det för svenska folket?

410 Det är dags att välja. Nya stora skattesänkningar eller nya solidariska samhällsinvesteringar?

Och jag är stolt över socialdemokratins val. Vänner – detta ska vi kämpa för, fram till valdagen, och varje dag därefter: Sveriges framtidsprojekt ska inte vara ett sjätte, sjunde, åttonde jobbskatteavdrag,
415 utan ett bättre Sverige. För alla.

* * *

420 Och för detta är vi beredda att bilda en handlingskraftig regering. Vi kommer

aldrig att ge makt åt solidaritetens största skadegörare: Sverigedemokraterna. Ett rasistiskt parti med nazistiska rötter.

425 Det kan kräva samarbete över blockgränserna. Jag är redo att ta det ansvaret. Jag vet att ni också är det. Ingen blockprestige kan vara viktigare än Sveriges framtid!

* * *

430

Och vi ska bära med oss optimismens essens, som den beskrevs av Dietrich Bonhoeffer, en präst i andra världskrigets Tyskland.

435 Han avrättades av nazisterna, men han lyckades rädda de här orden för eftervärlden.

”Optimismen är till sitt väsen inte en åsikt om den aktuella situationen utan en livskraft,

440 en kraft att hoppas där andra resignerar,
en kraft att bära bakslag,
en kraft som inte släpper ifrån sig framtiden till pessimisten,
utan tar den i anspråk för hoppet.”

445 Vänner, mer behöver egentligen inte sägas.

Nu ska vi ta framtiden i anspråk!

För solidariteten.

450 För hoppet.
För alla.

Taggar

2010-tal, 2014, Almedalen, Man, Politiska tal, Socialdemokraterna

455

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/stefan-lofven-almedalstal-2014>